

Zástupci firem apelují na vládu kvůli vysoké ceně energie, zajištění dodávek plynu a nastavení krizového scénáře

20.7.2022 - | Hospodářská komora ČR

Na včerejší dlouho odkládané schůzce ekonomických ministrů a sociálních partnerů zdůraznili zástupci zaměstnavatelů nutnost zajištění dodávek plynu a zavedení opatření na zmírnění dopadů vysokých cen elektřiny a plynu podle Dočasného krizového rámce. Je to zásadní řešení pro firmy postižené dopadem vysokých cen plynu. Žádné jiné opatření, které zatím bylo přijato nebo se o něm uvažuje, totiž zdražování plynu pro firmy neřeší.

Přítomní zástupci zaměstnavatelů ocenili deklaraci ministra průmyslu a obchodu, že jeho hlavním cílem je udržet průmysl co nejdéle v chodu. Vítají i snahy vlády zajistit dostatek zemního plynu pro ČR, hledat alternativní dodávky a plnit zásobníky plynu. Čísla Ministerstva průmyslu a obchodu o naplněnosti zásobníků plynu na území ČR a o sjednané kapacitě v plovoucím nizozemském terminálu naznačují, že jsou vytvořeny podmínky zajišťující dvě třetiny roční spotřeby plynu.

Firmy ovšem nejkritičtější období teprve čeká a jsou znepokojeny ohledně zajištění stabilních dodávek plynu. Vláda sice v tomto směru činí pozitivní kroky, ale nedostatečně firmy informuje o chystaných plánech, krizových scénářích a případných postupech, definici nepostradatelných sektorů, možnostech dobrovolných dohod o úsporách energie a doporučeních, jak postupovat v jednotlivých segmentech ekonomiky. V tom všem představitelé podnikatelské veřejnosti dlouhodobě nabízejí spolupráci.

„Vítáme snahy vlády zajistit dostatečné alternativní dodávky zemního plynu. Firmy potřebují také jasnější a srozumitelněji předávané informace a řízené kroky. Ne vždy lze informace vlády a MPO jednoznačně interpretovat, navíc, pokud vidíme kroky a sdělení z ostatních zemí,“ říká Jan Wiesner, prezident Konfederace podnikatelských a zaměstnavatelských svazů ČR.

Zástupci zaměstnavatelů jsou znepokojeni, že vláda dává přednost domácnostem před firmami, a to nejen v informační kampani, ale také v portfoliu připravované pomoci kvůli vysoké ceně energie. V jednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu se sice podařilo posunout několik důležitých opatření, která směřují také k firmám, jako je snížení poplatku za podporované zdroje energie nebo vyplacení kompenzací nepřímých nákladů. Opatření dle **Dočasného krizového rámce** ale zástupci zaměstnavatelů považují za klíčovou součást balíčku zaměřeného na firmy nejvíce dotčené zdražováním energie. **Zástupci průmyslu a podnikatelů proto apelují na ministra průmyslu Jozefa Síkelu a na vládu, aby byly ve vztahu k průmyslovému sektoru přiměřeně využity možnosti dané Dočasným krizovým rámcem v situaci, kdy se firmy potýkají s rostoucími cenami energie, především plynu.**

„Pokud vláda firmám nyní po měsících jednání a čekání dala signál, že nakonec tímto opatřením vůbec nepomůže, mohou se dostat do velmi složité situace a konkurenční nevýhody oproti podnikům z okolních států, například z Německa, které Dočasný krizový rámec zavádí,“ říká Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR. *„Z dotazníků zpracovaných pro MPO jasně vyplývá, že řada firem se dostala do ekonomických problémů právě kvůli vysoké ceně energie. Kromě zajištění stabilních dodávek zemního plynu proto musí být pro stát prioritou dočasná podpora nejvíce zasaženým podnikům a odvětvím průmyslu, aby nedošlo k ohrožení jejich fungování a zaměstnanosti,“* dodává Jaroslav Hanák za SP ČR.

Zástupci firem a podnikatelů na společných jednáních s Ministerstvem průmyslu a obchodu opakovaně upozorňovali na závažnost situace a naléhali na urychlené a maximální využití Dočasného krizového rámce v řešení cen energie. Významné úspory ve firmách již probíhají z důvodu samotných vysokých cen plynu. Řada sektorů ale má omezenou možnost úspor plynu, zejména pokud je plyn využíván v technologické spotřebě.

Všechny zúčastněné strany se shodly, že musí pokračovat v jednáních, přičemž další se uskuteční 27. července.

Zástupci zaměstnavatelů vítají, že Evropská komise spuštěním Dočasného krizového rámce umožnila podporu podniků, jichž se ruská agrese vůči Ukrajině a vysoká cena energie výrazněji dotýká.

Svazy požadovaly od MPO a vlády, aby tuto možnost ČR využila a firmám co nejdříve představila konkrétní funkční opatření. MPO ho prezentovalo v rámci komplexního energetického balíčku jako jedno z 13 opatření. Zástupci firem od začátku upozorňovali, že se jedná o klíčový krok, který nelze odkládat, protože žádné jiné efektivní opatření necílí na snížení ceny plynu pro firmy z těch odvětví, na které právě zdražování plynu dopadá nejvíce. To je například sklářství, keramický průmysl nebo potravinářství.

„Česká republika je jednou z nejprůmyslovějších zemí EU, proto rostoucí ceny energie mají na hospodaření tuzemských podniků výrazný vliv. Kromě zajištění stabilních dodávek zemního plynu musí být pro stát prioritou také dočasná podpora zasažených podniků a odvětví průmyslu,“ upozorňuje Vladimír Dlouhý, prezident Hospodářské komory ČR. *„Zatímco v Německu a Francii již vyřizovali notifikaci programu, my čekali na odpověď MPO ohledně možných úprav jednotlivých parametrů, abychom se po měsíci čekání dozvěděli, že nebude nic,“* dodává Dlouhý.

Že je situace kolem cen energie velmi vážná, ukazuje i dubnový průzkum SP ČR a červnové šetření HK ČR mezi podniky. Data z průzkumu z dubna ukázala, že **zhruba pro 20 % firem má nárůst cen elektřiny a plynu fatální dopad**. Například také investiční aktivita firem bude v letošním roce menší, než se předpokládalo. Z části za to může vysoká inflace. Právě kvůli ní a rekordnímu zdražování energie více než 60 % dotazovaných podniků objemově omezí investice, které tak firmám neumožní plně pokrýt investiční plány. Aktuálním rizikem nejsou jen ceny, ale i vyhlášení stavu nouze v plynárenství. **Podle červencové ankety mezi členy HK ČR by se případné vyhlášení regulačního stupně s úplným odstavením plynu fatálně dotklo 29 % firem.**

Firmám mohou pomoci například i **kompenzace nepřímých nákladů**, které nejsou žádným novým opatřením. Roky je využívají i jiné státy a cíleně míří na vybraná energeticky náročná odvětví, která kvůli ceně emisní povolenky musí nakupovat dražší elektřinu. Kompenzace vláda konečně letos přislíbila a příští rok by je firmám měla vyplatit. Dále zástupci firem vítají rozhodnutí vlády snížit **poplatek za podporované zdroje energie v ceně elektřiny** na nulu pro všechny odběratele (firmy i domácnosti), což zástupci podnikatelské veřejnosti aktivně prosazují již od loňského roku.

Obě opatření jsou důležitá pro snížení dopadů vysokých cen energie, **ani jedno z opatření však nereaguje na vysokou cenu plynu**. Všechna tato opatření jsou v souladu s evropskými pravidly podpory i Dočasným krizovým rámcem.

Jednání s MPO a vládou jsou vedena třemi zaměstnavatelskými a podnikatelskými organizacemi: Hospodářská komora ČR, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR, Svaz průmyslu a dopravy ČR. Jednání a přípravy na jednání probíhají za podpory Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP), Agrární komory ČR, Svazu podnikatelů ve stavebnictví, Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu a dalších členských asociací a firem výše uvedených organizací.

https://komora.cz/press_release/zastupci-firem-apeluji-na-vladu-kvuli-vysoke-cene-energie-zajisteni-dodavek-plynu-a-nastaveni-krizoveho-scenare